บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักรของโรงงานตัวอย่างมีขั้นตอนหลักในการวิเคราะห์ปัญหาดังนี้

1. นิยามปัญหาที่จะทำการแก้ไข ขั้นตอนนี้เป็นการมองถึงตัวผลิตภัณฑ์ ข้อกำหนดการวางแผนการผลิต รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในแต่ละเครื่องจักร ค่ากำไรส่วนเกินที่เสียไปหากไม่ได้รับการปรับปรุง รวมถึงสถานที่ในการสังเกตหาผลกระทบที่เกิดขึ้น ปัญหาในที่นี้อาจนิยามได้หลายรูปแบบ เช่น ปัญหาคือสิ่งบกพร่องที่ต้องได้รับการแก้ไข หรือกำจัดให้หมดไป หรือความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่ควรตั้งไว้เป็นมาตรฐานอ้างอิง ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจแสดงที่มาของปัญหาได้ในรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มคุณภาพตามความเหมาะสมของแต่ละปัญหานั้นๆ

2. จัดลำดับความสำคัญและแนวทางการแก้ไขปัญหา ในขั้นตอนนี้เป็นการคัดเลือกเครื่องจักรที่จะดำเนินการก่อนหลัง ในการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมนั้นอาจจะใช้หลักเกณฑ์ช่วยในการจัดประเภท เช่น ตาม จัดตามความรุนแรงของปัญหา จัดตามความถี่ของการปรับตั้งหรือเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ โดยใช้เทคนิควิศวกรรมคุณค่า (Value Engineering) ในการวิเคราะห์ร่วมด้วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนของการศึกษาแนวทางแต่ละแนวทางที่ได้หามาจากข้อที่ 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นแหล่งของข้อมูล คือ ข้อมูลที่ได้จากสถานที่ปฏิบัติงาน หรือสภาวะการทำงาน กับข้อมูลที่เป็นเชิงทฤษฎีซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ข้อมูลจากทั้ง 2 แหล่งต้องถูกประมวลผลเพื่อใช้กำหนดแนวทางที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการปรับปรุงต่อไป

4. การแก้ไขปัญหา นำแนวทางที่พิจารณาแล้วว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมนำไปปฏิบัติ

5.การสรุป และวิเคราะห์ผลการแก้ไขปัญหา เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการแก้ปัญหาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสรุปสิ่งที่ได้ดำเนินการมาทั้งหมด

3.1 การวิเคราะห์ระบบงานของโรงงานตัวอย่าง

ในระบบที่ทำการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตไม้ฝาสังเคราะห์ โดยโรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษา มีการแบ่งส่วนงานต่างๆ ตามระบบการทำงานในการผลิตอยู่ 3 ส่วนหลัก ดังนี้

3.1.1 ส่วนที่สนับสนุนก่อนเข้าสู่กระบวนการ (Input) ประกอบด้วย

- ระบบการวางแผนการผลิต
- ระบบการวางแผนการใช้วัตถุดิบ
- ระบบตรวจสอบวัตถุดิบก่อนการผลิต
- ระบบการจัดเก็บวัตถุดิบก่อนการผลิต

3.1.2 ส่วนงานที่เกี่ยวข้องในระหว่างกระบวนการผลิต (In Process) ประกอบด้วย

- ระบบการผลิต ได้แก่ กระบวนผสมวัตถุดิบ กระบวนการขึ้นรูปแผ่น
  กระบวนการอบกระเบื้อง กระบวนการพ่นสี
  กระบวนเซาะร่อง ทำขอบลาด เจาะรู
  กระบวนการปรับตั้งเครื่องจักร
- ระบบการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ระหว่างการผลิต (Work In Process)
- ระบบการขนถ่ายระหว่างผลิต
- ระบบการซ่อมบำรุง

3.1.3 ส่วนงานที่เกี่ยวข้องหลังกระบวนการผลิต (Output) ประกอบด้วย

- ระบบการตรวจสอบคุณภาพหลังกระบวนการผลิต
- ระบบคลังสินค้า
- ระบบการรายงานยอดผลิตภัณฑ์สำเร็จ

โรงงานตัวอย่างมีระบบการผลิตเพื่อรอจำหน่าย (Made to Stock) ฝ่ายวางแผนการผลิตจะออกแผนการผลิตหลักเป็นรายเดือน โดยนำข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละใบสั่งซื้อจากฝ่ายขายมาจัดทำเป็นแผนการผลิตหลัก แผนการผลิตหลักจะถูกแจกจ่ายให้กับฝ่ายผลิต และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประมาณวันที่ 10-15 ของทุกเดือน กำหนดเสร็จสินค้าแต่ละรายการจะมีตั้งแต่

วันที่ 1-31 ของเดือนถัดไป ถ้ามีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมก็จะออกมาเป็นแผนการผลิตฉบับแก้ไข หรือแผนการผลิตเพิ่มเติม

- เมื่อแผนกผลิตได้รับแผนการผลิตหลัก จะทำการผลิตผลิตภัณฑ์ตามแผนผลิต เช่น
  - ไม้ฝาผนัง ไม้ฝาฝ้า ไม้ฝาเชิงชาย ไม้ฝาระแนง ไม้รั้ว ลายต่างๆ เช่น ลายไม้ ลายช้าง ลายไม้สักทอง หรือ ผิวเรียบ เป็นต้น รายละเอียดผลิตภัณฑ์ตามแผนการผลิตมีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป เครื่อง HS.1,HS.3 ข้อมูลจากปี 2552

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตราผลิตจริง	อัตราการผลิตในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุดแต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.1	กระเบื้องว่าวผิวเรียบ 80 cm.	5.35	0.16	5.74	4.02	5.15	963	63.83%	23,640	33.31%	12,129	2,267,082	362.733	2,355
	กระเบื้องว่าวลายไม้สักทอง 80 cm.	5.10	0.16	5.80	4.06	4.91	963	16.93%	5,978	8.84%	3,217	630,842	100,935	655
	กระเบื้องว่าวลายไม้ 80 cm.	5.10	0.16	5.80	4.06	4.91	963	19.24%	6,795	10.04%	3,657	717,086	114,734	745
	รวม			5.76		5.06		100.00%	36,412	52.19%	19,003	3,615,011	578,402	3,756
HS.3	ไม้ฝาผนัง 120x240x0.35 cm.	15.20	2.88	15.10	10.57	12.68	834	1.59%	1,429	1.07%	1,100	72,339	208,336	87
	ไม้ฝาผนัง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	11.43%	12,756	7.68%	7,903	454,186	1,308,055	502
	ไม้ฝาผนังลายไม้ 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	1.25%	1,458	0.84%	862	33,010	95,069	52
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	4.30%	4,801	2.89%	2,975	170,957	492,357	189
	ไม้เชิงชายลายไม้ 15x400x1.6 cm.	14.70	0.60	15.65	10.96	14.20	966	20.03%	20,148	13.45%	13,846	941,920	565,152	975
	ไม้เชิงชายลายไม้ 20x400x1.6 cm.	19.60	0.80	15.62	10.93	15.59	795	46.17%	50,991	31.00%	31,918	1,628,448	1,302,758	2,047
	ไม้เชิงชายลายไม้สักทอง 10x400x1.6 cm.	9.90	9.90	2.87	2.01	2.39	241	2.40%	406	1.61%	1,661	167,736	1,660,584	696
	ไม้รั้วลายช้าง 115x405x1.2 cm	84.42	4.40	15.07	10.55	11.50	136	10.53%	8,577	7.07%	7,279	86,225	379,389	633
	ไม้รั้วลายไม้ 109x405x1.2 cm.	80.00	4.20	14.64	10.25	12.97	162	0.44%	406	0.30%	305	3,819	16,038	24
	ไม้รั้วลายไม้สักทอง 118x405x1.2 cm.	86.60	4.50	15.84	11.09	14.03	162	0.78%	772	0.52%	537	6,199	27,897	38
	ไม้รั้วลายไม้สักทอง 117.4x405x1.6 cm.	114.90	4.50	17.98	12.59	15.93	139	0.44%	493	0.29%	302	2,629	11,829	19
	ไม้รั้วลายไม้ 115x405x1.6 cm.	112.60	4.40	17.62	12.33	15.61	139	0.65%	720	0.44%	450	3,997	17,587	29
	รวม			15.57		14.53		100.00%	102,958	67.15%	69,137	3,571,464	6,085,051	5,291

ตารางที่ 3.2 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป HS.4 ข้อมูลจากปี 2552

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตราผลิตจริง	อัตราการผลิตในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุดแต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.4	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 15x300x0.8 cm.	5.40	0.38	18.08	12.66	13.56	2,511	8.43%	8,096	6.98%	6,033	1,117,287	424,569	445
	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 20x300x0.8 cm.	7.20	0.53	18.08	12.66	13.56	1,884	2.51%	2,409	2.08%	1,795	249,299	132,129	132
	ไม้ฝาฝ้าลายประยุกต์ 20x310x0.8 cm.	7.50	0.53	18.08	12.66	13.56	1,808	0.53%	512	0.44%	381	50,829	26,939	28
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 15x300x0.8 cm.	5.40	0.38	18.08	12.66	13.56	2,511	19.46%	18,699	16.12%	13,934	2,580,425	980,562	1,027
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 20x300x0.8 cm.	7.20	0.53	18.08	12.66	13.56	1,884	5.48%	5,268	4.54%	3,926	545,281	288,999	289
	ไม้เชิงชาย 15x300x1.6 cm.	10.19	0.45	18.08	12.66	10.58	1,038	3.81%	2,854	3.16%	2,728	267,693	120,462	258
	ไม้เชิงชาย 20x300x1.6 cm.	13.59	0.60	18.08	12.66	10.58	778	5.81%	4,354	4.81%	4,161	306,183	183,710	393
	ไม้เชิงชายลายไม้ 15x300x1.6 cm.	11.10	0.45	14.10	9.87	10.58	953	1.60%	1,198	1.32%	1,145	103,137	46,412	108
	ไม้เชิงชายลายไม้ 20x300x1.6 cm.	14.70	0.60	14.10	9.87	10.58	719	1.94%	1,451	1.60%	1,386	94,320	56,592	131
	ไม้ระแนง 117.4x305x0.8 cm.	43.30	3.45	15.52	10.86	11.64	269	44.85%	36,977	37.16%	32,114	741,658	2,558,719	2,760
	ไม้ระแนงลายไม้ 115x305x0.8 cm.	42.38	3.30	15.52	10.86	11.64	275	0.85%	699	0.70%	607	14,325	47,272	52
	ไม้ระแนงลายไม้ 117.4x305x0.8 cm.	43.30	3.45	15.52	10.86	11.64	269	4.73%	3,902	3.92%	3,389	78,259	269,994	291
	รวม			16.65		12.20		100.00%	86,420	82.85%	71,599	6,148,695	5,136,357	5,916

ตารางที่ 3.3 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป HS.5 ข้อมูลจากปี 2552

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตรา ผลิตจริง	อัตราการผลิต ในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุด แต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.5	ไม้ฝาผนัง 60x240x0.35 cm	7.60	1.44	15.10	10.57	11.98	1,576	5.31%	4,502	4.69%	4,883	642,557	925,281	408
	ไม้ฝาผนังลายไม้ 60x240x0.35 cm.	7.80	1.44	15.10	10.57	11.71	1,502	1.23%	1,018	1.08%	1,129	144,758	208,452	96
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x0.35 cm.	15.20	2.88	15.10	10.57	12.68	834	2.93%	2,629	2.59%	2,693	177,148	510,187	212
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.35 cm.	15.20	2.88	15.10	10.57	12.68	834	2.00%	1,795	1.77%	1,838	120,952	348,343	145
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 60x240x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	9.32%	9,689	8.24%	8,575	985,636	1,419,316	584
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 60.3x243.8x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	0.53%	551	0.47%	488	56,060	80,727	33
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	16.53%	18,444	14.62%	15,215	874,401	2,518,274	966
	ไม้ฝาผนังลายไม้ 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	1.62%	1,805	1.43%	1,489	85,551	246,388	95
	ไม้ฝาผนัง 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	8.99%	10,517	7.95%	8,273	316,970	912,874	501
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	5.07%	5,933	4.48%	4,667	178,825	515,015	283
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 60x240x0.6 cm.	13.05	1.44	18.67	13.07	16.52	1,266	0.01%	16	0.01%	13	991	1,427	1
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x0.8 cm.	34.80	2.88	18.67	13.07	16.52	475	5.01%	5,863	4.43%	4,612	132,535	381,701	279
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x1.0 cm.	43.50	2.88	18.67	13.07	14.25	328	4.13%	4,173	3.66%	3,805	87,477	251,934	267
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x1.2 cm.	52.20	2.88	18.67	13.07	13.36	256	2.95%	2,795	2.61%	2,718	52,073	149,971	203
	ไม้ฝาผนัง 4'x8'x0.35 cm.	15.72	2.95	15.61	10.92	13.10	834	0.98%	907	0.86%	899	57,211	168,910	69
	ไม้ฝาผนัง 4'x8'x0.4 cm.	17.96	2.95	17.84	12.49	14.98	834	0.82%	874	0.73%	758	42,200	124,592	51

ตารางที่ 3.3 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป HS.5 ข้อมูลจากปี 2552 (ต่อ)

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตรา ผลิตจริง	อัตราการผลิต ในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุด แต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.5	ไม้ฝาผนังลายช้าง 2'x8'x0.4 cm.	8.98	1.49	17.84	12.49	13.47	1,500	1.35%	1,285	1.19%	1,240	138,068	205,500	92
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 4'x8'x0.4cm.	17.96	2.95	17.84	12.49	14.98	834	0.56%	592	0.49%	513	28,571	84,353	34
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 4'x8'x0.6 cm.	26.93	2.95	18.67	13.07	15.48	575	0.87%	956	0.77%	803	29,800	87,981	52
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 4'x8'x0.8 cm.	35.91	2.95	18.67	13.07	15.48	431	0.32%	354	0.29%	298	8,285	24,460	19
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 4'x8'x1.0 cm.	44.90	2.95	18.67	13.07	12.73	284	0.45%	405	0.40%	413	9,199	27,158	32
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 4'x8'x1.2 cm.	53.90	2.95	18.67	13.07	12.73	236	0.97%	872	0.85%	890	16,511	48,748	70
	ไม้ฝาฝ้า 60x240x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	3.06%	3,184	2.71%	2,818	323,861	466,360	192
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	1.43%	1,590	1.26%	1,312	75,395	217,139	83
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	7.24%	8,083	6.40%	6,667	383,176	1,103,548	423
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	3.03%	3,551	2.68%	2,793	107,028	308,240	169
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x0.8 cm.	34.80	2.88	18.67	13.07	16.52	475	0.41%	480	0.36%	378	10,859	31,273	23
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x1.0 cm.	43.50	2.88	18.67	13.07	14.25	328	0.18%	184	0.16%	168	3,864	11,128	12
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x1.2 cm.	52.20	2.88	18.67	13.07	13.36	256	0.10%	98	0.09%	95	1,822	5,248	7
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 60x243.8x0.475 cm.	10.54	1.44	14.22	9.95	13.23	1,255	6.97%	6,527	6.16%	6,413	608,403	876,100	485
	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 60x243.8x0.475 cm.	10.50	1.44	14.22	9.95	13.23	1,260	0.17%	161	0.15%	158	15,054	21,678	12
	ไม้ฝาระแนง 123.8x488.0x0.8 cm.	72.98	6.04	11.00	7.70	11.00	151	5.48%	4,267	4.84%	5,040	69,059	417,219	458
	รวม			16.92		14.69		100.00%	104,100	88.43%	92,053	5,784,303	12,699,527	6,356

ตารางที่ 3.4 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป HS.6 ข้อมูลจากปี 2552

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตรา ผลิตจริง	อัตราการผลิต ในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุด แต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.6	ไม้ฝาผนัง 60x240x0.35 cm	7.60	1.44	15.10	10.57	11.98	1,576	5.72%	4,856	5.18%	5,390	709,209	1,021,261	450
	ไม้ฝาผนังลายไม้ 60.3x243.8x0.35 cm.	7.80	1.44	15.10	10.57	11.71	1,502	1.20%	995	1.08%	1,129	144,758	208,452	96
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x0.35 cm.	15.20	2.88	15.10	10.57	12.68	834	2.86%	2,568	2.59%	2,693	177,148	510,187	212
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.35 cm.	15.20	2.88	15.10	10.57	12.68	834	4.55%	4,092	4.12%	4,290	282,222	812,800	338
	ไม้ฝาผนัง 60x240x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	10.04%	10,448	9.09%	9,463	1,087,736	1,566,339	645
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120.3x243.8x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	0.52%	538	0.47%	488	56,060	80,727	33
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	37.49%	41,832	33.92%	35,316	2,029,643	5,845,373	2,242
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	3.69%	4,114	3.34%	3,473	199,620	574,905	221
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	8.78%	10,276	7.95%	8,273	316,970	912,874	501
	ไม้ฝาผนัง 60x240x0.6 cm.	13.05	1.44	18.67	13.07	16.52	1,266	0.01%	16	0.01%	13	991	1,427	1
	ไม้ฝาผนัง 120x240x0.8 cm.	34.80	2.88	18.67	13.07	16.52	475	4.90%	5,729	4.43%	4,612	132,535	381,701	279
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 4'x8'x0.35 cm.	15.72	2.95	15.61	10.92	13.10	834	0.95%	886	0.86%	899	57,211	168,910	69
	ไม้ฝาผนังลายไม้สักทอง 4'x8'x0.4 cm.	17.96	2.95	17.84	12.49	14.98	834	0.80%	854	0.73%	758	42,200	124,592	51
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 2'x8'x0.4 cm.	8.98	1.49	17.84	12.49	13.47	1,500	1.32%	1,256	1.19%	1,240	138,068	205,500	92
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 4'x8'x0.4 cm.	17.96	2.95	17.84	12.49	14.98	834	0.54%	578	0.49%	513	28,571	84,353	34
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 4'x8'x0.6 cm.	26.93	2.95	18.67	13.07	15.48	575	0.85%	934	0.77%	803	29,800	87,981	52
	ไม้ฝาผนังลายช้าง 4'x8'x0.8 cm.	35.91	2.95	18.67	13.07	15.48	431	0.32%	346	0.29%	298	8,285	24,460	19
	ไม้ฝาฝ้า 60x240x0.4 cm.	8.70	1.44	17.28	12.10	14.68	1,688	2.99%	3,111	2.71%	2,818	323,861	466,360	192
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	1.39%	1,554	1.26%	1,312	75,395	217,139	83
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้สักทอง 120x240x0.4 cm.	17.40	2.88	17.28	12.10	15.75	905	7.71%	8,602	6.98%	7,262	417,368	1,202,019	461
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้สักทอง 120x240x0.6 cm.	26.10	2.88	18.67	13.07	16.52	633	2.97%	3,470	2.68%	2,793	107,028	308,240	169
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้สักทอง 120x240x0.8 cm.	34.80	2.88	18.67	13.07	16.52	475	0.40%	469	0.36%	378	10,859	31,273	23
	รวม			17.22		17.22		100.00%	107,523	90.50%	94,213	6,375,539	14,836,875	6,263

ตารางที่ 3.5 สรุปผลรายงานการผลิตแยกตามผลิตภัณฑ์ของเครื่องขึ้นรูป HS.7 ข้อมูลจากปี 2552

เครื่อง	ชนิดผลิตภัณฑ์	น้ำหนัก	ตรม./แผ่น	Ideal Rate	อัตรา ผลิตจริง	อัตราการผลิต ในการวางแผน		สัดส่วนการผลิต	กำลังการผลิตสูงสุด แต่ละผลิตภัณฑ์	% Utilization	Report การผลิตปี 2552			
		กก./แผ่น		(ตัน/ชม.)	(ตัน/ชม.)	ตัน/ชม.	(แผ่น/ ชม.)	%	ตัน	%	ตัน	แผ่น	ตารางเมตร	ชั่วโมงเดินเครื่อง
HS.7	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 15x300x0.8 cm.	7.20	0.50	17.28	12.10	15.78	2,192	9.94%	11,108	5.77%	5,948	826,161	413,081	377
	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 20x300x0.8 cm.	9.70	0.70	17.46	12.22	14.33	1,478	4.26%	4,328	2.48%	2,552	263,061	184,143	178
	ไม้ฝาฝ้าลายประยุกต์ 20x310x0.8 cm.	7.20	0.50	17.28	12.10	15.78	2,192	31.80%	35,545	18.46%	19,034	2,643,559	1,321,779	1,206
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 15x300x0.8 cm.	9.70	0.70	17.46	12.22	14.33	1,478	15.17%	15,402	8.81%	9,080	936,057	655,240	634
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 20x300x0.8 cm.	7.20	0.38	12.96	9.07	13.52	1,878	8.88%	8,510	5.16%	5,318	738,667	280,693	393
	ไม้เชิงชาย 15x300x1.6 cm.	9.70	0.53	12.96	9.07	11.92	1,229	3.06%	2,586	1.78%	1,833	188,964	100,151	154
	ไม้เชิงชาย 20x300x1.6 cm.	7.20	0.50	17.28	12.10	15.78	2,192	6.94%	7,763	4.03%	4,157	577,326	288,663	263
	ไม้เชิงชาย 15x300x1.6 cm.	9.70	0.70	17.46	12.22	14.33	1,478	3.78%	3,840	2.20%	2,264	233,406	163,384	158
	ไม้เชิงชาย 20x300x1.6 cm.	64.60	3.30	13.50	9.45	13.75	213	5.87%	5,717	3.41%	3,513	54,379	179,450	255
	ไม้ระแนง 117.4x305x0.8 cm.	66.00	3.38	10.90	7.63	9.41	143	0.15%	101	0.09%	91	1,378	4,652	10
	ไม้ระแนงลายไม้ 115x305x0.8 cm.	64.60	0.30	13.50	9.45	13.75	213	0.94%	918	0.55%	564	8,729	2,619	41
	ไม้ระแนงลายไม้ 117.4x305x0.8 cm.	63.60	3.30	10.51	7.35	9.41	148	0.48%	319	0.28%	287	4,513	14,892	31
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 120x240x1.2 cm.	64.90	3.45	10.72	7.50	9.25	143	0.65%	427	0.38%	390	6,012	20,740	42
	ไม้ฝาฝ้าลายไม้ 60x243.8x0.475 cm.	40.60	3.36	12.18	8.53	12.45	307	2.48%	2,189	1.44%	1,486	36,598	122,970	119
	ไม้ฝาฝ้าลายช้าง 60x243.8x0.475 cm.	71.90	3.60	10.31	7.22	12.24	170	0.22%	189	0.13%	130	1,810	6,515	11
	ไม้ฝาระแนง 123.8x488.0x0.8 cm.	41.50	3.36	12.45	8.71	10.92	263	5.37%	4,155	3.12%	3,215	77,469	260,297	294
	รวม			16.06		14.55		100.00%	103,098	58.06%	59,861	6,598,089	4,019,269	4,167

การศึกษาและสังเกตระบบการทำงานของโรงงานตัวอย่างพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจะใช้เวลาตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนผลิตเสร็จพร้อมจำหน่ายจะใช้เวลา 2-3 วัน โดยโรงงานจะจัดเก็บที่คลังสินค้าเพื่อรอตัวแทนจำหน่ายมารับสินค้าเพื่อส่งมอบให้กับลูกค้าประมาณ 1 สัปดาห์ ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ทุกสัปดาห์ โดยใช้เวลาในกระบวนการปรับตั้งลูกอัดถึง 5 ชั่วโมง จึงเป็นหน้าที่ของแผนกผลิตและแผนกซ่อมบำรุงที่จะต้องทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่น้อยที่สุด ดังตารางที่ 3.6 ที่แสดงความถี่ในการปรับตั้งลูกอัด

ตารางที่ 3.6 ความถี่ของการปรับตั้งลูกอัดแยกตามรายเครื่องข้อมูลจากแผนการผลิตปี 2552

M/C		Plant	ความถี่ในการปรับตั้งเครื่องจักร (ครั้ง/ไตรมาส)
HS	HS1	T2	12
	HS3		13
	HS4		13
	HS5		18
	HS6		15
	HS7		12

ในการศึกษาเรื่องการปรับตั้งลูกอัดในการผลิตซึ่งมองถึงในส่วนของตัวผลิตภัณฑ์ กำลังการผลิตและความถี่ในการปรับตั้งลูกอัดแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกส่วนหนึ่งคือค่ากำไรส่วนเกิน (Contribution Margin) ที่เกิดขึ้นในแต่ละเครื่องจักร เนื่องจากว่าหากทำการปรับปรุงการปรับตั้งเครื่องจักรที่มีค่ากำไรส่วนเกินไม่สูงแล้ว จะเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่าและเสียเวลาในการปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักร ทั้งนี้ค่ากำไรส่วนเกินที่ได้จากการผลิตนั้นสามารถคำนวณหาได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$\text{Contribution Margin} = \text{Total Sales} - \text{Total Variable Cost}$$

ทั้งนี้โดยคิดแยกตามรายเครื่องจักรโดย

Total Sales หมายถึงรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ผลิตได้แยกตามรายเครื่องจักรโดยใช้ข้อมูลราคาของทางการตลาด

Total Variable Cost หมายถึงต้นทุนแปรผันที่เกิดขึ้นตามการผลิต โดยการแบ่งแยกตามรายเครื่องจักร อาทิ ค่าทำงานล่วงเวลาของพนักงาน ค่าจ้างรับเหมา ค่าไฟ ค่าน้ำ ค่าวัตถุดิบในการผลิต

- จากการคำนวณดังกล่าวเบื้องต้น ทางฝ่ายวางแผนการผลิตจะสามารถคำนวณหาค่ากำไรส่วนเกิน (Contribution Margin) ที่แสดงดังรูปที่ 3.1

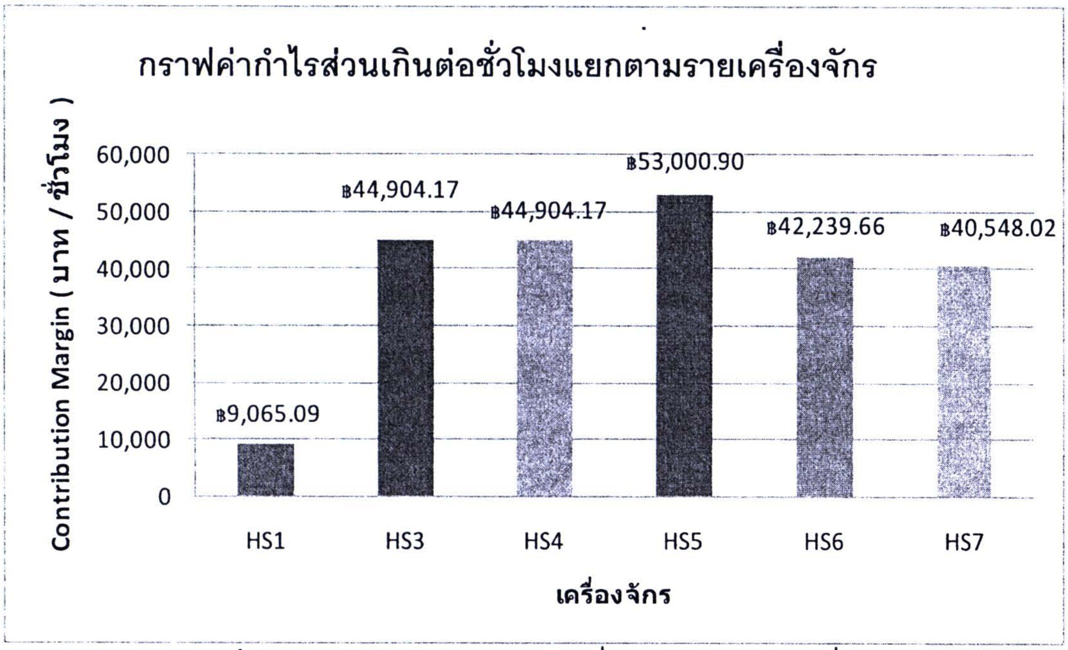

รูปที่ 3.1 กราฟค่ากำไรส่วนเกินต่อชั่วโมงแยกตามรายเครื่องจักรของโรงงานตัวอย่างเทียบกับแผน ณ เดือนมกราคม 2552 ถึงเดือนธันวาคม 2552

3.2 การจัดลำดับความสำคัญเครื่องจักรเพื่อการปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ระบบงานของโรงงานตัวอย่างในหัวข้อที่ผ่านมา สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาลำดับต่อไปคือการจัดลำดับความสำคัญของเครื่องจักรที่จะดำเนินการปรับปรุงก่อนหลัง ทั้งนี้เนื่องจากในการดำเนินการปรับปรุงจะต้องมีการใช้ทรัพยากรและเวลาในการดำเนินการ ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายหลักคือการลดเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรเพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตนั้น สิ่งที่ต้องพิจารณาคือการพิจารณามุมมองคุณสมบัติในด้านต่างๆของแต่ละเครื่องจักรในการดำเนินการ ซึ่งในการวิเคราะห์นี้ จะพิจารณาตามคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 3 ด้านโดยใช้วิธีวิศวกรรมคุณค่า (เลิศชัย ระตะนะอาพร , 2550) โดยคิดจากข้อมูลปี 2552 ทั้งปีได้แก่

1. อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization)

2. ความถี่ในการปรับตั้งเครื่องจักร (Frequency of Set Up)

3. กำไรส่วนเกินที่ได้ (Contribution Margin)

โดยพิจารณาที่เครื่องจักรขึ้นรูป HS.1, HS.3 ,HS.4 , HS.5 , HS.6 , HS.7 โดยแสดงตารางความสัมพันธ์ดังตารางที่ 3.7 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.7 คุณสมบัติที่ใช้พิจารณากับเครื่องจักรขึ้นรูป HS. ของโรงงานตัวอย่าง

เครื่องจักร	Capacity Utilization (%)	Frequency Of Set Up / 3 months	Contribution Margin (Baht / Hour)
HS.1	52.19	12	9,065
HS.3	67.15	13	44,904
HS.4	82.85	13	44,904
HS.5	88.43	18	53,001
HS.6	90.50	15	42,240
HS.7	58.06	12	40,548

หลังจากที่นำข้อมูลของคุณสมบัติที่พิจารณา นำมาลงรายละเอียดตามเครื่องจักรแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละคุณสมบัติ ตามตารางที่ 3.8 ซึ่งขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญและยากที่สุด เนื่องจากจะต้องระดมสมองจากผู้เกี่ยวข้องทั้งระดับผู้บริหาร อาทิ ผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการฝ่ายซ่อมบำรุง วิศวกร หัวหน้างาน ทั้งนี้เพื่อกำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญร่วมกัน ซึ่งในระดับการประเมินนี้ ทางโรงงานตัวอย่างให้ความสำคัญในเรื่อง อัตราการใช้กำลังการผลิต (Capacity Utilization) มากที่สุดที่น้ำหนัก 50% ด้วยเหตุผลที่ว่าหากเครื่องจักรที่มีศักยภาพในการผลิตที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย การปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักรนั้นจะไม่คุ้มค่าและไม่ส่งผลต่อยอดการผลิตโดยรวม ดังนั้นในตัวเครื่องจักรที่มีการใช้กำลังการผลิตที่ใกล้เต็มกำลังการผลิต (Fully Capacity Utilization) การปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักรเพื่อลดเวลาจะมีความสำคัญที่สุดที่จะดำเนินก่อนเครื่องที่มีศักยภาพในการผลิตที่ต่ำกว่า ส่วนในกรณีของความถี่ในการปรับตั้งเครื่องจักรต่อปีจะให้ความสำคัญรองลงมาที่ 40% เนื่องจาก เครื่องจักรที่มีการปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์บ่อย การปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักรจะส่งผลต่อเวลาโดยรวมต่อปีมากซึ่งจะทำให้เวลาในการ

ผลิตสูงขึ้น ส่วนค่ากำไรส่วนเกินที่ได้คิดที่น้ำหนัก 10% จะเป็นตัวที่พิจารณาตัวสุดท้ายในการวิเคราะห์นี้ ทั้งนี้เนื่องจากจุดประสงค์หลักของการคัดเลือกเครื่องจักรเพื่อการลดเวลาการปรับตั้งเครื่องจักรเพื่อเพิ่มยอดในการผลิตให้สูงขึ้น

ตารางที่ 3.8 น้ำหนักความสำคัญในด้านต่างๆที่พิจารณา

Properties	Weight (%)
Capacity Utilization (%)	50
Frequency of Set Up	40
Contribution Margin (Baht / hour)	10

ขั้นตอนต่อไปหลังจากได้น้ำหนักความสำคัญในด้านต่างๆที่พิจารณาแล้ว สิ่งที่จะดำเนินการคือการจัดลำดับคะแนนของแต่ละเครื่องจักรในแต่ละคุณสมบัติในด้านต่างๆ โดยเครื่องจักรที่มีคุณสมบัติในแต่ละด้านสูงสุดจะกำหนดคะแนน มากที่สุดที่ 100 คะแนน โดยลำดับต่อมาจะได้คะแนนลดลงไปตามลำดับสัดส่วน รายละเอียดตามตารางที่ 3.9 นี้

ตารางที่ 3.9 การกำหนดคะแนนของแต่ละเครื่องในแต่ละคุณสมบัติต่างๆ

เครื่องจักร	%Capacity Utilization	Frequency of Set Up	Contribution Margin
HS.1	57.67	66.67	17.10
HS.3	74.20	72.22	84.72
HS.4	91.55	72.22	84.72
HS.5	97.71	100.00	100.00
HS.6	100.00	83.33	79.70
HS.7	64.15	66.67	76.50

หลังจากที่กำหนดคะแนนของแต่ละเครื่องจักรในแต่ละคุณสมบัติต่างๆ แล้วเสร็จ ขั้นตอนสุดท้ายคือการหาค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเครื่องจักร โดยการนำคะแนนที่กำหนดจากการประเมินอันดับในตารางที่ 3.9 นำมาคูณกับน้ำหนักความสำคัญในด้านต่างๆที่พิจารณาจากตารางที่ 3.8 เพื่อประเมินน้ำหนักความสำคัญรวมแยกตามรายเครื่องจักร ซึ่งแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 น้ำหนักความสำคัญของแต่ละเครื่องจักรที่พิจารณา

เครื่องจักร	%Capacity Utilization W_1=50%		Frequency of Set Up W_2 = 40%		Contribution Margin W_3 = 10%		Total
HS.1	50 % x 57.67 =	28.83	40 % x 66.67 =	26.67	10 % x 17.10 =	1.71	57.21
HS.3	50 % x 74.20 =	37.10	40 % x 72.22 =	28.89	10 % x 84.72 =	8.47	74.46
HS.4	50 % x 91.55 =	45.77	40 % x 72.22 =	28.89	10 % x 84.72 =	8.47	83.13
HS.5	50 % x 97.71 =	48.86	40 % x100.00 =	40.00	10 % x100.00 =	10.00	98.86
HS.6	50 % x100.00 =	50.00	40 % x 83.33 =	33.33	10 % x 79.70 =	7.97	91.30
HS.7	50 % x 64.15 =	32.08	40 % x 66.67 =	26.67	10 % x 76.50 =	7.65	66.39

ซึ่งหลังจากประเมินหาค่าน้ำหนักความสำคัญรวมของแต่ละเครื่องจักรจะพบว่าที่เครื่องขึ้นรูป HS.5 มีค่าน้ำหนักความสำคัญรวมสูงที่สุดที่ 98.86 คะแนน ดังนั้นในการปรับปรุงการปรับตั้งลูกอัดสำหรับการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จะพิจารณาในเครื่องขึ้นรูป HS.5 ก่อนจากนั้นเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจึงขยายผลไปที่เครื่อง HS.6 , HS.4 , HS.3 , HS7 และ HS.1 ตามลำดับ

3.3 การเก็บข้อมูลและขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด

กระบวนการปรับตั้งลูกอัดเป็นกระบวนการที่ใช้เวลาสูงที่สุดโดยเฉลี่ย 300 นาที ดังนั้นผลกระทบที่ได้จากการปรับปรุงจะส่งผลต่อเวลาสำหรับการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องวิเคราะห์หน้างานที่สถานีงานในกิจกรรมกระบวนการปรับตั้งลูกอัดดังรูปที่ 3.2

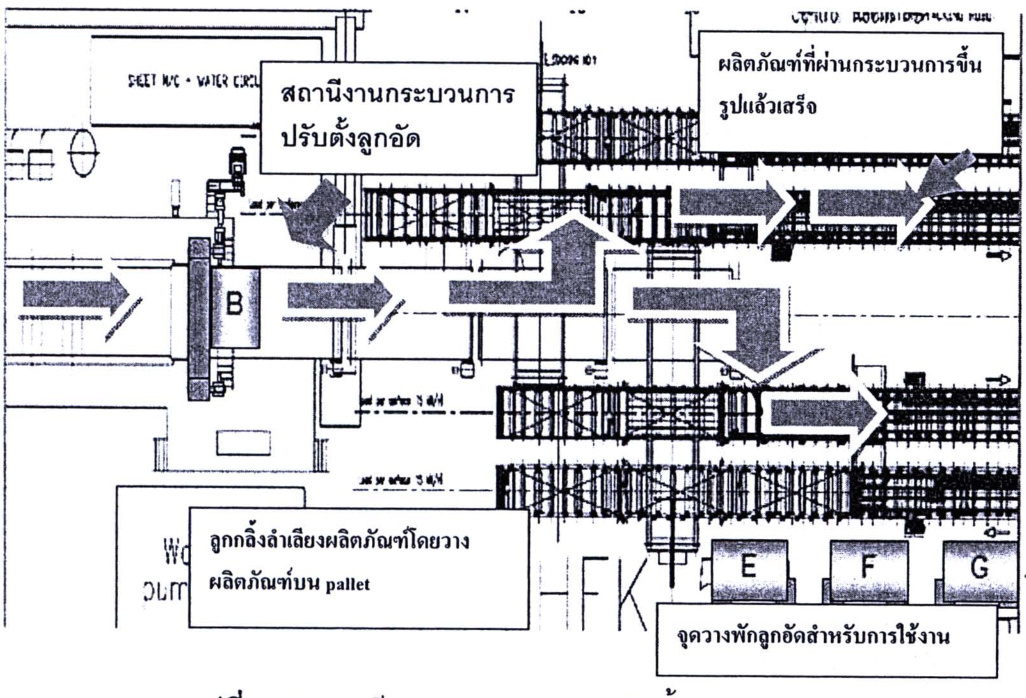

รูปที่ 3.2 สถานีงานของกระบวนการปรับตั้งลูกอัด

ในกระบวนการในรูปที่ 3.2 กระบวนการการปรับตั้งลูกอัดมีกลุ่มขั้นตอนย่อย 3 กลุ่มขั้นตอนได้แก่

1. กลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด
2. กลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด
3. กลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่

3.3.1 กลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด

แต่ละหน่วยงานจะมีพนักงานผลิตประจำเครื่อง 1-2 คน ที่ระบบนี้โดยทำหน้าที่หยุดเมนไดร์ฟ (Main Drive) ลูกอัด และถอดท่อปั๊มส่งน้ำล้น (Pump Over Flow) ซึ่งทำหน้าที่ส่งน้ำปูนเข้าสู่อ่างลูกตะแกรง เพื่อให้ผ้าสักหลาด (Felt) ดูดซับน้ำปูนจากลูกตะแกรงเพื่อขึ้นรูปเป็นแผ่น และทำหน้าทำหน้าที่ถอดท่อปั๊มแวคคัม (Vacumn Pump) ที่มีหน้าที่ดูดน้ำปูนที่เกินจากระบบเพื่อนำมาวนกลับมาใช้ใหม่

ในกิจกรรมสุดท้ายก่อนการปรับตั้งลูกอัดจะทำการหย่อนผ้าสักหลาดลง ทั้งนี้เนื่องจากผ้าสักหลาดมีความตึงในผ้าสูง หากไม่ทำการหย่อนผ้าสักหลาด ลูกอัดจะดีดตัวจากแรงตึงของผ้าสักหลาดซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ในเวลาในการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัดจากการเก็บข้อมูลที่ทุกเครื่องจักรในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคมได้ข้อมูลตามตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 ข้อมูลเวลาในกลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด ณ เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคม 2553

เครื่องจักร	เดือน ปี 2553 / เวลาที่ใช้ (นาที)							เวลาที่ใช้เฉลี่ย/ครั้ง (นาที)
	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	
HS.1	43	47	45	47	45	46	42	45.0
HS.3	40	46	42	43	46	45	45	45.1
HS.4	44	46	41	44	43	47	42	43.9
HS.5	46	47	43	45	45	44	41	44.4
HS.6	47	42	39	42	47	42	47	43.7
HS.7	48	44	42	40	46	43	40	43.3
เวลาเฉลี่ย	44.7	45.3	42.7	43.5	45.3	44.5	42.8	44.0

จากข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากตารางที่ 3.11 ได้เวลาเฉลี่ยในการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัดที่ 44 นาทีต่อครั้ง ดังนั้นจึงนำข้อมูลเวลาในการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด ที่เท่ากับเวลาเฉลี่ยมาวิเคราะห์ ซึ่งจากข้อมูลดังตารางที่ 3.11 จึงเลือกเครื่อง HS.5 ที่เดือนกรกฎาคมที่เวลา 44 นาทีต่อครั้งมาวิเคราะห์ โดยได้ แผนผังกระบวนการไหลจากการบันทึกเวลาจากหน้างานจริงตามตารางที่ 3.12 ซึ่งจะแสดงขั้นตอนแต่ละกิจกรรม และประเภทของกิจกรรมว่าเป็นการดำเนินการที่เป็นการติดตั้งภายในหรือภายนอกตามเทคนิค SMED ที่ได้กล่าวในบทที่ 2

ตารางที่ 3.12 แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด

	ก่อนการปรับปรุง		กิจกรรม	แผนผังกระบวนการไหลในกลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด	
	ครั้ง	เวลา			
●	6	20	แผนก	ซ่อมเครื่องกล	ก่อนการปรับปรุง 300 min
➡	4	4	หน่วยงาน	ซ่อมบารุง	
■	0	0	โรงงาน	บกด. ท่าหลวง	
D	2	20	ผู้บันทึก	นาย โกสินทร์ เจริญวรเกียรติ	
▽	0	0	วันเดือนปี	15/07/2553	
รวม	12	44	จานวนผู้ปฏิบัติงาน	O=3 ,M=5 , E=1	

ลาดับที่	ผู้ปฏิบัติงาน	จานวนคน	การติดตั้ง	สัญลักษณ์	รายละเอียดกิจกรรม การเปลี่ยนลูกอัด HS.5	ระยะทาง (m)	เวลา (min) ก่อนปรับปรุง
1	O	1	ภายนอก	➡	เดินทางไปที่ Switch Main Drive ลูกอัด	1	0.5
2	O	1	ภายใน	●	ปิด Switch Main Drive ลูกอัด		2
3	O	1	ภายใน	D	รอ Main Drive ลูกอัดหยุด		10
4	O	2	ภายนอก	➡	เดินทางไปที่ Pump Over Flow	3	1.5
5	O	2	ภายใน	●	ปิด Switch Pump Over Flow		2
6	O	2	ภายใน	●	ถอดท่อ Pump Over Flow		4
7	O	2	ภายนอก	➡	เดินทางไปที่ Vacumn Pump	3	1.5
8	O	2	ภายใน	●	ปิด Switch Vacumn Pump		2
9	O	2	ภายใน	●	ถอดท่อ Vacumn Pump		8
10	O	1	ภายนอก	➡	เดินทางไปที่ Switch ยกเฟรมลูกอัด	0.5	0.5
11	O	1	ภายใน	●	กด Switch ยกเฟรมลูกอัด		2
12	O	1	ภายใน	D	รอเฟรมลูกอัดยกขึ้นสูงสุด		10
					Total		44

สัญลักษณ์ : O = พนักงานผลิต , M= ช่างเครื่องกล , E = ช่างไฟฟ้า

3.3.2 กลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด

เป็นขั้นตอนที่ทางช่างเครื่องกลและช่างไฟฟ้าจะเข้ามาดำเนินการหลังจากที่ทางพนักงานผลิตดำเนินการเรียบร้อยแล้ว โดยกิจกรรมหลักจะเป็นการปรับตั้งลูกอัดและอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเวลาที่ใช้ในการปรับตั้งโดยมากเป็นการถอดประกอบโบล์ตและการเคลื่อนย้ายลูกอัดรวมถึงการปรับตั้งและการประกอบอุปกรณ์ลูกอัดซึ่งมีหลายขั้นตอน ดังแสดงจากการเก็บข้อมูลที่ทุกเครื่องจักรในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคมได้ข้อมูลตามตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.13 ข้อมูลเวลาในกลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด ณ เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือน สิงหาคม 2553

เครื่องจักร	เดือน ปี 2553 / เวลาที่ใช้ (นาที)							เวลาที่ใช้เฉลี่ย/ครั้ง (นาที)
	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	
HS.1	186	173	175	181	185	181	175	179.4
HS.3	184	179	178	181	183	180	175	180.0
HS.4	188	187	181	184	181	181	182	183.4
HS.5	195	180	188	171	171	182	175	180.3
HS.6	179	183	176	179	173	172	179	177.3
HS.7	181	191	174	176	177	182	178	179.9
เวลาเฉลี่ย	185.5	182.2	178.7	178.7	178.3	179.7	177.3	180.0

จากข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากตารางที่ 3.13 ได้เวลาเฉลี่ยในการปรับตั้งเครื่องจักรในการปรับตั้งลูกอัดที่ 180 นาทีต่อครั้ง ดังนั้นจึงนำข้อมูลเวลาในการปรับตั้งลูกอัด ที่เท่ากับเวลาเฉลี่ยมาวิเคราะห์ ซึ่งจากข้อมูลดังตารางที่ 3.13 จึงเลือกเครื่อง HS.5 ที่เดือนมีนาคมที่เวลา 180 นาทีต่อครั้งมาวิเคราะห์ โดยได้แผนผังกระบวนการไหล จากการบันทึกเวลาจากหน้างานจริงตามตารางที่ 3.14 ซึ่งจะแสดงขั้นตอนแต่ละกิจกรรม

ตารางที่ 3.14 แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด

	ก่อนการปรับปรุง		กิจกรรม	แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด	
	ครั้ง	เวลา			
●	14	117	แผนก	ซ่อมเครื่องกล	ก่อนการปรับปรุง 300 min
➡	7	30	หน่วยงาน	ซ่อมบารุง	
■	4	30	โรงงาน	บกด. ท่าหลวง	
D	0	0	ผู้บันทึก	นาย โกสินทร์ เจริญวรเกียรติ	
▽	2	4	วันเดือนปี	4/03/2553	
รวม	27	180	จานวนผู้ปฏิบัติงาน	O=3 ,M=5 , E=1	

ลาดับที่	ผู้ปฏิบัติงาน	จานวนคน	การติดตั้ง	สัญลักษณ์	รายละเอียดกิจกรรม การเปลี่ยนลูกอัด HS.5	ระยะทาง (m)	เวลา (min) ก่อนปรับปรุง
1	M	3	ภายนอก	●	เบิกเครื่องมือ		10
2	M	3	ภายนอก	■	จัดเตรียมอุปกรณ์พร้อมตรวจเช็คสภาพเครื่องมือ		12
3	M	3	ภายนอก	➡	ขนย้ายอุปกรณ์ไปที่ลูกอัดที่อยู่ในเครื่องจักร	30	8
4	M	1	ภายใน	●	เปิด Switch ดันใบมีดตัดกระเบื้อง		2
5	M	3	ภายนอก	●	ล้างทำความสะอาดใบมีดตัดกระเบื้อง		7
6	M	3	ภายนอก	●	ชะโลมน้ำมันที่ใบมีดตัดกระเบื้อง		6
7	M	2	ภายใน	●	Drain ลมออก		1.5
8	M	1	ภายใน	■	ตรวจเช็ค Presure Gauge วาความดันเป็นศูนย์		0.5
9	M	3	ภายใน	●	ถอดสายลมเข้าลูกอัดทั้งสองข้าง	0.5	2
10	M	3	ภายใน	●	ถอด Prox Switch ทั้งสองข้าง	0.5	5
11	M	3	ภายใน	●	ถอดฝาประกับลูกปืนตุ๊กตาลูกอัดทั้งสองข้าง	0.5	15
12	M	1	ภายนอก	➡	นำเครนไปที่จุดเปลี่ยนลูกอัด	3	2
13	M	3	ภายใน	➡	ยกลูกอัดจากแท่นเครื่องไปยังเฟรมเก็บลูกอัด	3	7
14	M	3	ภายนอก	▽	จัดเก็บลูกอัดที่จุดเก็บลูกอัด		2

สัญลักษณ์ : O = พนักงานผลิต , M= ช่างเครื่องกล , E = ช่างไฟฟ้า

ตารางที่ 3.14 แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด (ต่อ)

	ก่อนการปรับปรุง		กิจกรรม	แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด	ก่อนการปรับปรุง 300 min
	ครั้ง	เวลา			
●	14	117	แผนก	ซ่อมเครื่องกล	
➡	7	30	หน่วยงาน	ซ่อมบำรุง	
■	4	30	โรงงาน	บกด. ท่าหลวง	
D	0	0	ผู้บันทึก	นาย โกสินทร์ เจริญวรเกียรติ	
▽	2	4	วันเดือนปี	4/03/2553	
รวม	27	180	จำนวนผู้ปฏิบัติงาน	O=3 ,M=5 , E=1	

ลำดับที่	ผู้ปฏิบัติงาน	จำนวนคน	การติดตั้ง	สัญลักษณ์	รายละเอียดกิจกรรม การเปลี่ยนลูกอัด HS.5	ระยะทาง (m)	เวลา (min) ก่อนปรับปรุง
15	M	3	ภายนอก	➡	เดินทางไปยังฐานแท่นหินแท่นเครื่องลูกอัด	3	2
16	M	3	ภายใน	●	คลายสกรูที่ยึดลูกอัดทั้งสองข้าง	0.5	30
17	M	3	ภายใน	●	ปรับขารับเลื่อนขึ้นลงตามขนาดลูกอัด		14
18	M	2	ภายใน	■	ตรวจสอบระยะตามแผนการผลิต		9
19	M	2	ภายนอก	➡	เดินทางไปที่เครน	3	2
20	M	2	ภายนอก	➡	นำเครนไปที่ลูกอัดที่ต้องการนำไปเปลี่ยน	3	2
21	M	3	ภายนอก	➡	ยกลูกอัดที่จะใช้งานมาไว้ที่แท่นเครื่อง	3	7
22	M	2	ภายใน	●	ปรับตั้งลูกเบี้ยว		5
23	M	3	ภายใน	●	ประกอบฝาประกับลูกปืนตุ๊กตาลูกอัดทั้งสองข้าง	0.5	15
24	M	1	ภายใน	●	ใส่สายลมเข้าลูกอัดทั้งสองข้าง	0.5	2
25	E	1	ภายใน	●	ประกอบ Prox Switch ทั้งสองข้าง	0.5	2
26	E	1	ภายใน	■	ตรวจเช็ค Prox Switch และทดสอบการใช้งานอุปกรณ์		8
27	M	3	ภายนอก	▽	นำเครนไปจัดเก็บ	3	2
					Total		180

สัญลักษณ์ : O = พนักงานผลิต , M= ช่างเครื่องกล , E = ช่างไฟฟ้า

3.3.3 กลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่

เป็นกลุ่มขั้นตอนที่ทางพนักงานผลิตจะดำเนินการต่อหลังจากที่ทางช่างเครื่องกลและช่างไฟฟ้าดำเนินงานแล้วเสร็จ โดยกิจกรรมหลักจะเป็นประกอบท่อและล้างผ้าสักหลาดใหม่ด้วยกรดฟอร์มิกเพื่อให้ผ้าสักหลาดซับน้ำปูนได้ดีขึ้น หลังจากนั้นจะเป็นการเดินปรับความหนาและเดินทดสอบผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่ ดังแสดงจากการเก็บข้อมูลที่ทุกเครื่องจักรในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคมได้ข้อมูลตามตารางที่ 3.15

ตารางที่ 3.15 ข้อมูลเวลาในกลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่ ณ เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคม 2553

เครื่องจักร	เดือน ปี 2553 / เวลาที่ใช้ (นาที)							เวลาที่ใช้เฉลี่ย/ครั้ง (นาที)
	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	
HS.1	74	71	72	72	74	77	75	73.6
HS.3	78	75	78	75	77	72	72	75.3
HS.4	72	70	77	80	75	69	76	74.1
HS.5	80	82	74	79	78	79	74	78.0
HS.6	82	78	75	81	75	75	74	77.1
HS.7	82	77	76	80	79	71	78	77.6
เวลาเฉลี่ย	78.0	75.5	75.3	77.8	76.3	73.8	74.8	76.0

จากข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากตารางที่ 3.15 ได้เวลาเฉลี่ยในการประกอบเพื่อพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ 76 นาทีต่อครั้ง ดังนั้นจึงนำข้อมูลเวลาในการประกอบเพื่อพร้อมสำหรับการเดินผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เท่ากับเวลาเฉลี่ยมาวิเคราะห์ ซึ่งจากข้อมูลดังตารางที่ 3.15 จึงเลือกเครื่อง HS.7 ที่เดือนเมษายนที่เวลา 76 นาทีต่อครั้งมาวิเคราะห์ โดยได้ผังกระบวนการไหลจากการบันทึกเวลาจากหน้างานจริงตามตารางที่ 3.16 ซึ่งจะแสดงขั้นตอนแต่ละกิจกรรม

ตารางที่ 3.16 แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่

	ก่อนการปรับปรุง		กิจกรรม	แผนผังกระบวนการไหล ในกลุ่มขั้นตอนการทดสอบ ความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่	
	ครั้ง	เวลา			
●	7	75	แผนก	ซ่อมเครื่องกล	ก่อนการปรับปรุง 300 min
➡	1	1	หน่วยงาน	ซ่อมบำรุง	
■	0	0	โรงงาน	บกด. ท่าหลวง	
D	0	0	ผู้บันทึก	นาย โกสินทร์ เจริญวรเกียรติ	
▽	0	0	วันเดือนปี	26/04/2553	
รวม	8	76	จำนวนผู้ปฏิบัติงาน	O=3 ,M=5 , E=1	

ลำดับที่	ผู้ปฏิบัติงาน	จำนวนคน	การติดตั้ง	สัญลักษณ์	รายละเอียดกิจกรรม การเปลี่ยนลูกอัด HS.5	ระยะทาง (m)	เวลา (min) ก่อนปรับปรุง
1	0	1	ภายนอก	○ ➡ □ D ▽	เดินทางไปที่ Switch ยกเฟรมลูกอัด	0.5	1
2	0	1	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	กด Switch ยกเฟรมลูกอัดละ		2
3	0	1	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	ประกอบเฟรมลูกอัด		10
4	0	3	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	ประกอบท่อ Vacumn		8
5	0	3	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	เดินน้ำและกรดฟอร์มิกล้าง Felt 2 ด้าน		15
6	0	2	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	ผสมวัตถุดิบเตรียมเยื่อ		12
7	0	3	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	เดินปรับความหนาตามแผนการผลิต		13
8	0	3	ภายใน	● ⇨ □ D ▽	Commissioning เตรียมเดินผลิตภัณฑ์		15
					Total		76

สัญลักษณ์ : O = พนักงานผลิต , M= ช่างเครื่องกล , E = ช่างไฟฟ้า

3.3.4 สรุปภาพรวมของเวลาในกระบวนการปรับตั้งลูกอัด

จากกระบวนการปรับตั้งลูกอัดซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มกิจกรรมทั้งหมด 3 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด
2. กลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด
3. กลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่

กลุ่มขั้นตอนการจัดเตรียมก่อนการปรับตั้งลูกอัด เวลาที่ใช้เฉลี่ยต่อครั้ง 44 นาที

กลุ่มขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัด เวลาที่ใช้เฉลี่ยต่อครั้ง 180 นาที

กลุ่มขั้นตอนการทดสอบความพร้อมสำหรับเดินผลิตภัณฑ์ใหม่ เวลาที่ใช้เฉลี่ยต่อครั้ง 76 นาที

รูปที่ 3.3 เวลาเฉลี่ยรวมทั้งหมดในกระบวนการปรับตั้งลูกอัดสำหรับการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์แยกตามรายกลุ่มขั้นตอน

ดังนั้นจากรูปที่ 3.3 เมื่อรวมเวลาจาก 3 กลุ่มขั้นตอนดังที่ได้กล่าวมาเวลาที่ใช้ในกระบวนการปรับตั้งลูกอัด จะใช้เวลาเฉลี่ยอยู่ที่ 300 นาที หรือประมาณ 5 ชั่วโมงต่อครั้ง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงขั้นตอนการปรับตั้งลูกอัดในแต่ละครั้งให้ใช้เวลาลดลงดังจะได้กล่าวในหัวข้อต่อไป ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการปรับปรุง

3.4 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดเกณฑ์การปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งลูกอัด

จากปัญหาในเรื่องเวลาในการปรับตั้งลูกอัด จะเห็นได้ว่าหากต้องการลดเวลาในการปรับตั้งลูกอัดต่อปีในภาพรวม คือ การลดเวลาในการปรับตั้งลูกอัดต่อครั้ง ในเครื่องจักร 6 เครื่องที่ได้ศึกษาโดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาของการปรับปรุงกระบวนการปรับตั้งลูกอัด

จากการสำรวจสภาพปัญหาต่างๆ ในกระบวนการปรับตั้งเครื่องจักรของโรงงานตัวอย่าง ที่สถานีงานในการปรับตั้งลูกอัดขึ้นรูป โดยสาเหตุที่ทำให้ใช้เวลานานในการปรับตั้งเครื่องจักร สามารถแสดงเป็นไดอะแกรมเหตุและผล ได้ดังในรูปที่ 3.4 โดยมีรายละเอียดของแต่ละปัญหาดังต่อไปนี้

1. **ใช้เวลาในการถอดประกอบโบล์ตมากเกินไป** จากการเข้าไปศึกษาวิธีการปรับตั้งลูกอัดสำหรับการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ที่สถานีงาน และเขียนเป็นแผนผังกระบวนการไหล ที่แสดงเป็นตัวอย่างตามตารางที่ 3.14 พบว่า เวลาในการคลายโบล์ตที่ยึดลูกอัดทั้งสองข้างและเวลาในการถอดฝาปะกับลูกปืนแบริ่งทั้งสองข้างใช้เวลาถึง 30 และ 15 นาทีตามลำดับ ทั้งนี้สาเหตุเกิดมาจาก
   - โบล์ตยึดแท่นลูกอัดมีจำนวนมากเกินไป
   - ขาดเครื่องมือทุ่นแรงในการถอดประกอบโบล์ต

2. **ระยะทางในการเคลื่อนย้ายลูกอัดและเครนมากเกินไป** จากตารางที่ 3.14 พบว่าระยะทางในการเคลื่อนที่ในกิจกรรมที่เกี่ยวการเคลื่อนย้ายลูกอัดและเครน มีถึง 7 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีระยะทาง 3 เมตร ซึ่งการที่มีระยะทางมากจะทำให้เสียเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักร ซึ่งจากการเข้าไปศึกษาพบว่าสาเหตุเกิดมาจาก
   - จุดจอดของเครนอยู่ไกลจุดทำงาน
   - จุดวางลูกอัดอยู่ไกลจุดทำงานเนื่องจากไม่มีจุดพักลูกอัดในการทำงาน

3. **มีขั้นตอนการคอยและการตรวจสอบมากเกินไป** จากแผนผังกระบวนการไหลที่แสดงตามตารางที่ 3.12 , 3.14 และ 3.16 พบว่า มีขั้นตอนการรอคอยถึง 3 ขั้นตอนใช้เวลา 30 นาทีและขั้นตอนในการตรวจสอบถึง 4 ขั้นตอนใช้เวลา 30 นาที ซึ่งจะสาเหตุหลักๆที่ทำให้เกิดขั้นตอนเวลาส่วนเกินและเวลาไร้ประสิทธิภาพได้แก่

- เสียเวลาในการรอและเบิกเครื่องมือ
- ใช้เวลาในการตรวจสอบสภาพเครื่องมือหลังจากการเบิก
- ไม่มีจุดมาร์ก (Mark) ระยะตำแหน่งในการปรับตั้ง
- เสียเวลาในการรอเครื่องจักรเคลื่อนที่หรือหยุดการทำงาน
- ขาดจิ๊ก ฟิกซ์เจอร์ ในการยึดจับ รองรับ และกำหนดตำแหน่งชิ้นงาน

ซึ่งประโยชน์ของจิ๊กและฟิกซ์เจอร์นั้น เป็นเครื่องมือสำหรับงานในอุตสาหกรรมซึ่งถูกนำมาใช้สำหรับการผลิตชิ้นงานหรือการปรับตั้งเครื่องจักร

4. **พนักงานขาดวิธีการทำงานที่ถูกต้อง** จากการเข้าไปศึกษาวิธีการปรับตั้งลูกอัด พบว่าพนักงานดำเนินการในแต่ละขั้นตอนโดยมีการหยุดรอให้แล้วเสร็จทีละงาน แล้วจึงดำเนินการขั้นตอนต่อไป หรือดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตามความคุ้นเคยหรือประสบการณ์ส่วนตัว โดยไม่ได้มีลำดับขั้นตอนที่แน่ชัด อีกทั้งพนักงานจะเริ่มดำเนินการในแต่ละกิจกรรมภายในเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรเท่านั้น กล่าวคือถ้าวิเคราะห์ตามเทคนิค SMED แล้วพนักงานคุ้นเคยและดำเนินการในการติดตั้งภายในมากกว่าการติดตั้งภายนอก ซึ่งจะทำให้เสียเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักร ดังนั้นสาเหตุของการที่พนักงานขาดวิธีการทำงานที่ถูกต้องสามารถวิเคราะห์เป็นข้อๆได้ดังนี้

- ขาดการวิเคราะห์ตามเทคนิค SMED ทำให้เสียเวลากับการติดตั้งภายในมากเกินความจำเป็น
- ไม่มีแบบฟอร์มมาตรฐานในการทำงาน
- พนักงานเคยชินกับการทำงานแบบเดิม

5. **ขาดการปรับปรุงลักษณะของเครื่องจักรอุปกรณ์ให้เหมาะสมต่อการทำงาน** จากการวิเคราะห์จากแผนผังกระบวนการไหลที่แสดงตามตารางที่ 3.14 ส่วนของเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้อง จะมีขั้นตอนบางจุดที่เสียเวลาสูงอาทิเช่น ที่ใบมีดตัดกระเบื้องลูกอัดจะมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องถึง 3 ขั้นตอนรวมเวลา 15 นาที

โดยสาเหตุมีดังต่อไปนี้

- เสียเวลาในการถอดเปลี่ยนใบมีดตัดกระเบื้องลูกอัดในการล้างทำความสะอาดและทาน้ำมันกันสนิม

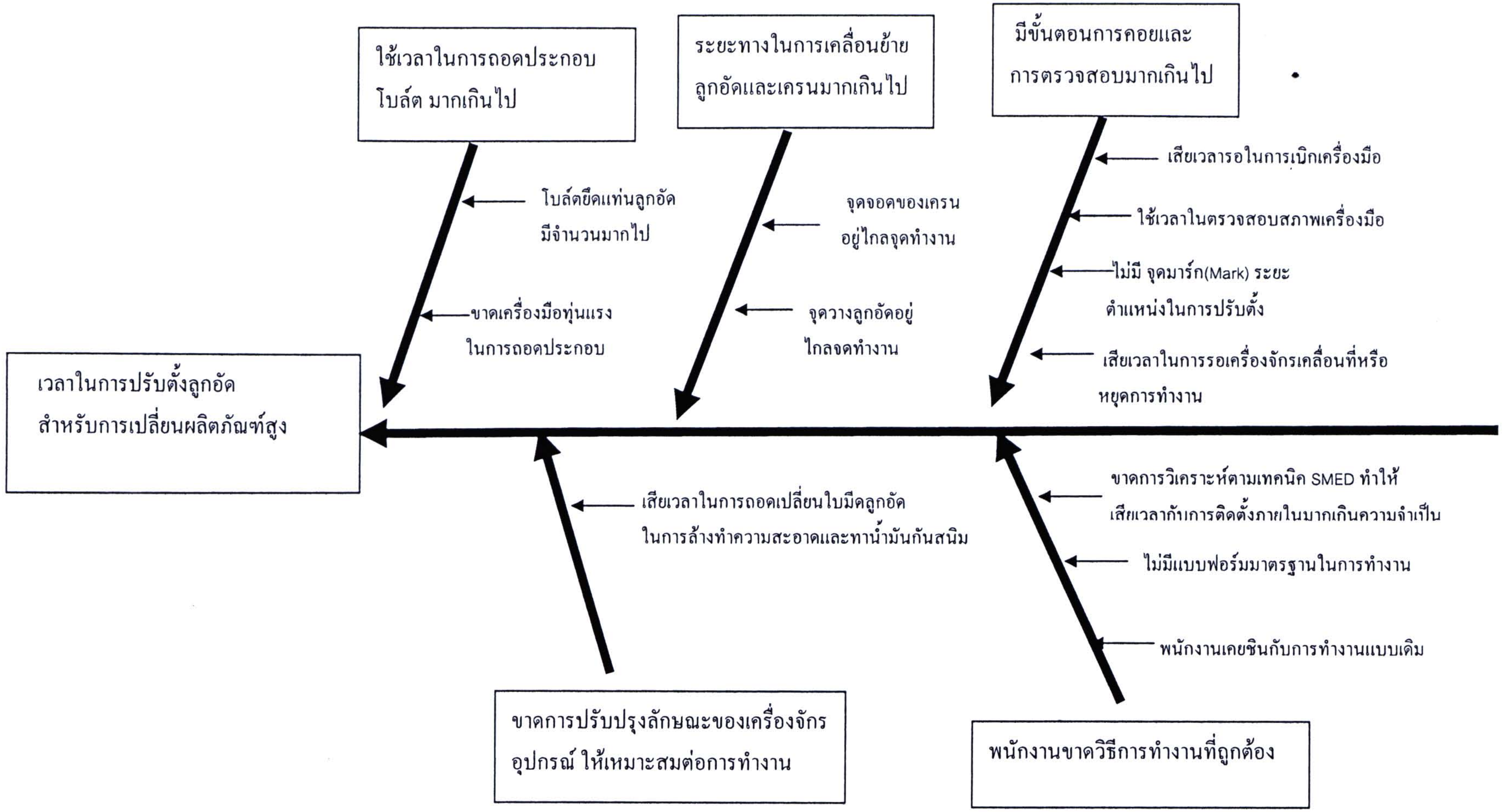

รูปที่ 3.4 สาเหตุหลักของปัญหาของเวลาในการปรับตั้งลูกอัดสำหรับการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์สูง

3.4.2 เกณฑ์การปรับปรุงการปรับตั้งลูกอัด

ในขั้นตอนกระบวนการปรับปรุงแก้ไข เพื่อลดเวลาในการปรับตั้งลูกอัด มีหลักเกณฑ์การเลือกแนวทาง และวิธีการแก้ปัญหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. ความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น
2. ความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหา
3. ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานที่เกิดขึ้น
4. เทคนิคที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา

การนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวประกอบการวิเคราะห์การเลือกแนวทางและวิธีการแก้ปัญหา สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำเทคนิคต่างๆ มาแก้ปัญหาในการลดเวลาการปรับตั้งลูกอัด ได้ดังนี้

1. **ใช้เวลาในการถอดประกอบโบล์ตมากเกินไป** ใช้เทคนิคการศึกษาวิธีการทำงาน และเทคนิค SMED เพื่อปรับปรุงวิธีการถอดประกอบ ลดเวลาและขั้นตอนการถอดประกอบโบล์ตลง
2. **ระยะทางในการเคลื่อนย้ายลูกอัดและเครนมากเกินไป** ใช้เทคนิคการศึกษาวิธีการทำงาน และเทคนิค SMED เพื่อลดระยะทางในการเคลื่อนที่ หรือเปลี่ยนการเคลื่อนที่ดังกล่าวให้เป็นการติดตั้งภายนอก เพื่อทำการลดเวลาโดยรวมของการปรับตั้งเครื่องจักร
3. **มีขั้นตอนการคอยและการตรวจสอบมากเกินไป** ใช้เทคนิคการศึกษาวิธีการทำงาน เพื่อกำจัดเวลาไร้ประสิทธิภาพ และลดเวลาส่วนเกินลง
4. **พนักงานขาดวิธีการทำงานที่ถูกต้อง** ใช้เทคนิคการอบรมให้ความรู้วิธีการที่ถูกต้อง จัดทำมาตรฐานในการทำงานให้ชัดเจน และใช้เทคนิค SMED คือการวิเคราะห์แต่ละกิจกรรมว่าเป็นการปรับตั้งภายในหรือภายนอก เพื่อให้พนักงานดำเนินกิจกรรมที่เป็นการปรับตั้งภายใน ในช่วงที่เป็นการปรับตั้งเครื่องจักรเพื่อการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์เท่านั้น ส่วนกิจกรรมที่เป็นการปรับตั้งภายนอกให้ดำเนินการนอกช่วงเวลาที่เป็นการปรับตั้งเครื่องจักร ซึ่งจะช่วยลดเวลาโดยรวมต่อการปรับตั้งเครื่องจักรเพื่อการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์

5. **ขาดการปรับปรุงลักษณะของเครื่องจักรอุปกรณ์ ให้เหมาะสมต่อการทำงาน**
ใช้เทคนิค SMED คือการปรับปรุงการติดตั้งเครื่องจักรในทุกๆแง่มุมโดยใช้วิธีการไคเซ็น (Kaizen) เพื่อช่วยในการดำเนินการ